

DOMOVINA

Uredništvo
je na Schillerjevi cesti št. 3. — Dopolno odgovarjajoče fran-
kizirani, rokopisni ne vračajo.

Redakcija izhaja na teden, vsak gosposki dan, sredi in petki ter volje in
Avstrije: in Nemčiji 12 krov, pol leta 6 krov, 3 meseca 3 krove. Za Avstrijo
in druge države toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 krov,
pol leta 9 krov 50 vira. Namizljan se pošlje sprejemljivo, plačuje se vsakodnevno.

Na štirnado
se pošlje od vsake peti vrste po 30 vira; po 30 vira; po 30 vira; po 30 vira;
izhaja: in volje izvesti in vsakodnevno koroščanje
zanimi povprek.

Mariborsko učiteljsko vprašanje.

Ravnokar končani štrajk je vzbudil precej pozornost za ta zavod med štajerskimi Slovenci. Oglašali so se nasprotniki štrajka, njega zagovorniki, a globoko v bistvo tega vprašanja ni nikdo podrezal, kar bi se bilo pač od mariborske strani šelelo, da bi se dobil splošen vpogled v obstoječe razmere. Mariborskemu učiteljsku je poverjena naloga, vrgajati za Spodnji, slovenski štajerski učiteljski narod. Res je, da študira na tem učiteljsku tudi nekaj ali dosti Nemcev, a ti se rekrutirajo večinoma iz Maribora, iz naših nekakšnih trgov. Ti kandidirajo pozneje ostajanje po naših učiteljskih šolah, po Mari oru, ali pa se porazgubijo po postah in telegrafih in le minimalno delo zasode mesta po nemškem dela štajerskega. Po pravici smemo toraj trditi, mariborsko učiteljsko je državni zavod za vrgajanje slovenskih učiteljev. Jeli pa to učiteljsko svojemu smotru primerno ustrojeno, je pa drugo vprašanje.

Dotim bi vsak pričakoval in bi bilo le odno primerno in pravično, da bi bil učni jezik vsaj utrakvističen — je ta docela nemški.

Ta nemški učni jezik dela na novo vstopivšemu učiteljskemu nemale preglavice in valod tega so slovenski sinovi primorani pohajati pripravljalni razred, ki pač menda ne prekaha V/razreda ljudske šole in ničen, razven v nemščini. In tako se godi mnogim sicer marljivim dijakom, da morajo, kakor je običaj, o Božiču radi jezikovnih težkih zapustiti razred. Število, ki jih uspešno zavodi do sklopnega oziroma sprejemnega izpita v I. letnik, je tu in tam naravnost gorostavno. Samo en primer: leta 1896/7 je vstopilo — natančno se ne spominjam več — okrog 25 pripravnikov, a v prvi letnik jih je

došlo stožprv krog 28, toraj komaj polovico, do IV. letnika jih je zmanjkalo in nekaj zopet na'omestilo z novimi na št. 16, a maturo jih je izvršilo 14. Temu vsemu je kriv iz večine nemški učni jezik.

Ali se slovenski nič ne počuje? Počuje pač edino slovensčina, a sprajno se v njem verok, kar pa ni nobena olajšava, temveč le otekočenje nčanja. Učiti se iz nemške knjige, a odgovarjati slovensko, to ni ravno malenkost. Sicer pa je ta slovenski poak, kolikor se sme kot tak imenovati, pač brezpomemben, saj menda le 10 odstotkov slovenskega učiteljsva počuje verok.

Iaven slovenskih ar pa za karibodi ne ališiti slovenske besede. Tuitam je kateri profesor povedal kak terminus tehnikus slovenski, tako je namreč ležil ravnatelj. — a večinoma so gospodje na to pozabili. Drugi, nemški profesorji pa seveda tudi tega niso storili, marveč so nam dali listič s slovenskimi tehničnimi izrazi, a jih niso smali igovarjati. To je torej priprava učiteljskega za njegovo delovanje med slovenskim ljudstvom. Ni me sram povedati, da sem se mnogih izrazov naučil prav še le v ljudski šoli. Čisto malo otroci, osebno pri učitelju začetniku mnogo več slovenskih pomemovanj, nego ta! Založan, ali realno.

Kar pa se tiče poaka v materinščini, v slovensčini, mora po mojem mnenju ta predmet počevati dobro usobraten profesor, najbolje če akademski, ki zna dijakom ocpiti tudi gubezem do tega predmeta, kar pa o svojem času gospod Majcen ni znal in kakor je iz štrajka razvidno, se sedaj ne zna! Štrajk slovenskih dijakov proti Majcenu se ni tokrati pojavil prvič, ampak se leta 1899/00 v II. letniku. Istina je, da je še svoj čas poak gospod Majcena bil za najboljši poti, vsopiti

z rabjetniš ravnanjem slovenskim dijakom ~~mariborje~~ do slovenskega jezika. Vsak prost polet v novodobno literaturo je bil strogo zavrnjen, in splošna kritika g. Majcena o nekaterih modernistih je bila taka, kakor da ei isti pisali „proslulo nemške ljudromane“. Karakterizacija slovenskega političnega razvoja, pa je bila tako strankarska, kakor se morebiti na škofovih zavodih v Št. Vidu pri Ljubljani ne bo jedavala.

Za pričo klidem vas slov in tolstvo, ki ga je počevali v učitelj gosp. Gabriel Majcen v slovensčini.

Kako vse dražične, tople so bile ure v slovensčini, kadar je Majcena zastopal g. ravnatelj sam; ali gosp. dr. Bobjak!

Prava naslada so nam bile!

Pomilajem slovenske učiteljčnice, da je bil njih napor toli brezuspešen. Kajti, da bo za njih imel neogodni loč, nepriznate posledice, je vsekakor umljivo. Odtogitner ispediji, slabi rudi iz pravosti, akor, to so tako običajne najmlajše posledice.

Da pa nek mariborski dopisnik skuka celo zadržev o nemško nacionalne gojlo zaviti, ni pravilno. Tega slov učiteljsvo nikdar ne verjame, da bi se dali slovenski dijaki tako izrabljati. Če pojde g. Majcen nazaj na vadnico, mora dobiti njegovo me to akademsko izobrazben profesor Slovenec! Zato imamo poslance, in če sili te počesti ne morejo vdrati, potem so politične šahobare. Zagovora, ki so pošiljali v prilog Majcenu, smatramo za prosoben, da bi njim verjali. Blagor ljudstva, ki ga imajo počevati in vrgovajati bodoči učitelji, nam je bolj na srcu, nego blagor ene osebe. Zgodi se pravica!

Politični pregled.

Demokratsko delo.
Negodbeni odsek je sprejel še dve točke negodbe izjemni indirektnih davkov. O teh se pa razpravlja danes. Danes pada tudi odločitev o „de izkizanja davka na sladkor.“

Poslanec Dobnerig, o katerem se je slišalo, kakor smo poročali, da postane dvorni svetnik v nemškem ministerstvu za narodne zadeve, kateri bo posebej poročal za alpske (slovenske) dežele, tudi v svojem listu „Freie Stimmen“, da baje Beck na ljubo Slovencev tega ne dovolil in da bo cele ustanovil jugoslovansko ministerstvo.

Nemška kmetaka stranka je imela na Dunaju svojo svojo, na kateri se je sklenilo organizirati na štajerskem nemško kmetoko stranko. Nedvomno bodo s to stranko hodili tudi naši štajerskijanci.

Časi se spreminjajo! Svoj čas je Leoger in z njim vsa nemška kršosocialna stranka neprestano apil: „Preč s Madžari, preč s negodbo!“ Danes pa se bojuje za nagodbo, rekoh, da je potreba za državni obstej. V resnici pa je stranka prodala svoje mišljenje za dva ministra. — Časi se spreminjajo tudi na Spodnjem Štajerskem. Korodč in tovaršija so svoj čas po shodnih gurečih vpili proti nagodbi, češ, da je za nas gospodarski škodljiva, danes pa je „Slav. Gospodar“ z ginljivim obrazom in veliko vnozo zapovarja. Beck je kupil za neznanost napisnito tudi slovenske klerikale.

Hrvatska obstrukcija je ogrskom parlamentu je tako nepremagljiva, da je nameravajo Madžari sloniti nasilnim potom. Odkar stoji ti čunski vitostjo

LISTEK.

Palica Petra Gašparja Svetočkoga.

Čudno spopad Svetočkog Čech. Poslovani J. Glesar. (Dalja.)

Vrhota je povrtno pregledal znamenja na prstanu in palici in je odmahal s roko.

„Štrani svoj prstan in me ne jesi. Mogobe, da je na palici in prstanu leti grb; a kaj sledi in tega? K večjemu, da spada prstan k palici in ta je bila last mojega pradeda.“

„A vendar je dokazano, da je bil ta prstan last Petra Gašparja Svetočkoga in vsak utekaj vam potrdi, da je to grb Svetočkov s Črčiči.“
„Pusti me vendar pri miru s svo-

jnimi grbi! Za to se prav nič ne brigam. Vem samo, da je ta palica last mojega pradeda in da je ne dobil. Pankum in basta!“

Svetočkoga je vješila ta trdovratnost in zato se je hotel posloviti. Ali gostitelj ga je prištilil, da je ostal do obeda. Ko je po obedu vstal, se je malo spokotal in obdihnil nekako molodost. Vrhota je dejal, da je tega kriv slab srak v sobi. Zato je uknal svoji hčeri, naj prinese kavo in pipe na vrh.

Črna kava in pipe! Gospod Svetočki je bil bad sovražnik tobaka in črne kave ni pil nikdar, kar se je bal, da bi ga kap zadela. Sedaj pa se ni mogel več ustavljati; s nogo odano-stoje je štrvalal dananjši dan in gledal s skrbi, kaj se bodo in vraga tega prišlo.

Na dvoru je bila pri postopju mala lopica, ob kateri so je gosto ovijalo

solenje in cvetje. Tam sta se vsleda gospodar in gost na črnovali stali pri okrogli mizi, na katere je postavila Lidenka kavo v posodih, poslikanih s rdečimi gredi in modrimi slivami.

„Črna ko vrag in močna ko strap“, jo je pripravil Vrhota. „Lopje in boljše ne dobil v celom Carigradu.“

Svetočki je postrl res s nekim spoštovanjem; če jo je samo počel, je izgubila molodost in veselje je otopile v njegovo čelo. Gledal je rdečaste preto čelke, ki je na obovter ukas nabesnela pipe s diletom tobakom in si je mislil, da sodi v kaki lepki carigradski paladi.

Lidenka mu je dala velikansko pipe s dolgo cevjo, a in takih rok je moral tudi tako strahljivo vrti. Vsi je s nehakim standom in še po prvem dihu se mu je zahotalo in postal je rdeč kakor kuhin rak.

Viljeb vnozu temu je postal na-

enkrat bašo dobre volje. Huzaki vnoznane raslohi jo nakrat vrvavilo njegovo kri in zdelo se mu je, da se vse okoli njega zapeljivo, vnozo smeji, rdeči črti na lopic, vse solca potni dvor, po katerem se je ponočno sprehajal petelin sredi svojih kokolji, dirja trta, ki se je spenjala po verandi, s katere je včas skrivoma pogledalo črno oko smeječe na Lidenka. Tudi obraz Vrhote se je smejal in svetil sunega veselja.

Nekakrat se je vstavil pogled Svetočkoga na starejši palici, ki jo je štakel vnel s seboj v lopico in s katere se je polgravel. Zdelo se mu je, če bo sedaj Vrhota, kar je dobre volje, vtilkal njegovo prednjo prst govora.

Čutil je slor, da se mu je jezik nekakšno zapletal, a tudi zdelo se mu je, da je dobil poseben dar odgovornosti. (Dalje podočnja.)

Štajersko.

— Članovali društva „Sokolov dom“ se opozarja, da se v prvih obdobjih številni deleži izvanrednega občinskega zbornice, ki se ima vršiti jutri v soboto, zvečer ob pol 9. uri v prostorih „Gledališnice“. Ta izredni občinski zbor je velike važnosti, ker se gre za stvaritev „Sokolov doma“ in bi se mogla staviti vrednost neuklepnosti občnega zbora zavisti.

— Plesne vaje se začnejo, kakor smo zadnjič poročali v nedeljo, dne 1. grudnia t. l. in sicer od 2. do 5. ure popoldne v mali dvorani „Nar. doma“.

— Razen navadnih plesov poudarili se bodo tudi: „Četka Beneda“, „Pau des Patiniers“, „Boston“ in drugi moderniji plesi. — Novinci, ki še ne znajo korakov naj se zgledajo v nedeljo še ob pol 2. uri v dvorani.

— Ljubljansko gledališče v Celju. Celjsko občinstvo je že dolga četletina, silisti člane slovenske operete, zato so se ti odločili, da pridejo v kratkem s celjskim „Narodnem domom“ gledališki večer z obsebnim spredom. Opozarjamo že danes slavno občinstvo na ta gledališki večer, ki bo za Celje nekaj popolnoma novega. Sočasno bodo najboljši moči ljubljanske operete, tako operna in operetna perka gca Frida Groszová, soubretka gca. Magda Štrdičková ter režiser in sprovokirni gosp. Anton Vaverka. Kdor ljubi lahko gledbo, ples in smeh, ta naj pride na gledališki večer ljubljanske operete. Ta bo smeha in zabave za vsakogar, celo za najhujšega filistra. Oč tega večera je odvisno, če nas bodo slovenski operetni člani še večkrat občinski dolžnost vsakega zavednega Slovenca je toraj, da positi ta dan gledališče. Iz bogatega programa omenjamo za danes le prizor s plesom in petjem v opereti „Dunaj ponoči“, ki se igra danes na vseh svetovnih odrih z največjim uspehom: v slovenskem jeziku se doslej te operete še ni igralo in se bo torej uprizorila na celjskem odru prvič. Nadalje omenjamo še „Pesem o vilji“ iz operete „Vesela vdova“, ki se istotako poje v Celju prvič v slovenskem prevaju. — Nastanek program in dan privedite še objavimo, za danes le opozarjamo na to privedite, ki bo gotovo najkrajšnja v tekoči sezoni!

— Operetni večer članov slovenskega gledališča v Ljubljani se priredi 8. decembra v celjskem „Narodnem domu“ in sicer ob 6. uri zvečer, da se da prilika izrednega občinstva udeležiti se tega zanimivega večera, ker bodo imelo na ta način zgodno kulturno zvezo.

— Škod zapuščena „Narodna stranka“ iz celjskega delavskoobčinskega volilnega okraja se vrši v Celju v nedeljo, dne 22. decembra. Predstojalo se boče vprašanje, se-li stranka udeleži volitev ali ne. Ob jednom se vrši sejo glavnega odbora stranke in se bo izvolilo izvršilni odbor.

— Početne težave za kmečke mladščino o najvažnejših političnih, kulturnih in gospodarskih vprašanjih priredila „Narodna stranka“ po Božiču v Celju. Več se bo pravičnoma povedalo. Ti težaji so zelo važni in opozarjamo na nje okrajno in krajevno strankino odbore.

— Amnestija. Cesar je odredil, da bodo vsi oni, kateri so krivi prestopka desertiranja ali vobče katerega prestopka proti branbenemu zakonu s prihodnjim letom pomilodilni, ako se osebno oglašajo v času od 2. decembra 1907 do 1. decembra 1909 pri kaki domači politični ali vojaški oblasti.

zaslugi norveškega pisatelja Björnsona in Lova Tolsteja pod kulturno kontrolo cele Evrope, se boje nasilistev, kakoristo je bilo se nedavno ono proti Slovakom v Černovi. Svoje namstvo bi zavili radi sedaj v malo lepšo, navidezno čisto kulturno obleko izjemne postave, sestoječe iz dveh paragrafov, s katerima daje ogrski parlament vladi pooblastilo, da izvede sama pogodbo. Proti temu pooblastilnemu zakonu se upirajo najhujši odpor Hrvatje in zastopniki nemadžarskih narodnosti, da celo nekateri odcepljenci stranke neodvisnosti so začeli proti njemu z obstrukcijo, med temi sta tudi Lengyel in Polanyi. Wekerlovi vladi ne preostane drugega nego parlament razpustiti, kajti jasno je, da niti dveh paragrafov ne reši parlamentarna potom do novega leta. Hrvatski poslancev je 40 in vsak je pripravljen na govor petih ur, istotako zastopniki nemadžarskih narodnosti. Nagodba — to čudo državniške modrosti, torej še davno ni pod streho.

Ogrski škofje so imeli nedavno posvetovanje. Na tem posvetovanju so ti mongolski in pomongoljeni cerkveni knezi sklenili novo papeževu ceniliko izdatno izkoristiti proti Slovakom. Izrekli so cerveno kleten nad „Ladovimi Novinami“ katere nosijo kot drug naslov: „Pokračovani (nadaljevanje) katoliških Novin“ in ki so tudi v resnici popolnoma v klerikalnem duhu pisane. Pa to nič ne deno. Ladove Novine so slovaški list, zato so je ogrski škofje prokleli, prokleli so pa tudi vse one, ki sodelujejo pri listu in ga narodajo. Ta najhujši svet klerikalnega barbarstva mađarskega je pa Slovakom več koristil nego škodoval. Spoznali so, da je klerikalizem, katerevno so se do sedaj brezupno govorili se bolj zverena, kakor državni pravdniki, ječe in otrošniške paška. Dobravstvo slovaško s prav najhujšimi čustvimi izjemami, se slepo pokori mađarskim škofom in buri pod njih knoto le mađarizacije med narodom. Dosedaj so Slovaki tem par čustvimi izjemam najbolje (zapanika Jariga, Hlinka) mirno prenašali to mađarizacijo in ponesemnjevanje, ki ga je klerikalno šovinstvo na povelje škofov po Slovakom. Proklejte „Ladovih Novin“ jim je odprlo oči. Časopis „Napred“ zahteva še ločitev cerkve od države. To je plod mađarskega klerikalizma.

Dr. Loeper vodja kršč. socialne stranke dela Beckovi vladi s svojimi nepremišljenimi govori razne tozave. Tako je o priliki odkritja spomenika Radeckemu dejal, da bi nam treba bilo dandanes novega Radeckega proti „otrazim sovražnikom“ ki so sovoda vsi neklerikalci. Izustil je pa tudi besede, katere so občutili v Italiji kot izjavljene. Na te je odgovorila „Triebna“: „Govor čunajkega Zapana, če ga prav ni treva temati rezo, je vendar velikega pomena, ker so se slovaški udeležili trije svetovalci krova. Baron Ashreuthal (minister vsajkih roči) bude moral prekrbeti, da se podobni slataji ne bodo ponavljali.“

Najnovejša politična vesti.

V četrtak 28. novembra je prišlo v državni zboru do silnega hruška, ker si dobil socialdemokratski tajni predlog proti podraževanju živih potrebnih dvotretjinskih vredin. V isti seji državnega zbora so protestirale vse slovaške stranke proti nemadžarskim nasilistev proti Poljakom na Poznanjskem. Protivsta so se pridržali tudi Italijani, rusinski socialisti demokratje in sidje.

Ker se nemška kmečka stranka smiraj odločeno stavi proti nagodbi, je mogel razpad nemško-narodnega kluba v dri zbora. — Beck se je baje izrazil, da bo razpoken državni zbor, ako ne bo nagodba o pravem čas rešena. Govoril se tudi, da bodo odstopili vsi ministri. Zlasti šele to klerikalci, ker upajo s tem pridobiti. — Poslanci „Jugoslav. Zveze“ so izšli danes konferenco z Beckom.

Vnanje države.

— Nemčija. V pruskem državnem zboru je predlagala vlada novo postavilo za nasilno ponesemnjevanje Poljakov na Poznanjskem. Ministrski predsednik Bólow je dejal, da ni bilo moči z nakupovanjem zemljišč zmanjšati poljskega posestva; pač pa se je zmanjšala nemška posest za 100.000 hektarjev. Zato bo postava določala, kdaj se sme kako zemljišče prodati in kdaj ne. Vlada hoče tudi razsoliti nemška posestva na Poznanjskem in gospodarstvo strjevati nemški živeli. Zato pa rabi do — 400 milijonov mark. — Novo naslie Prusov na Nemškem je vabidilo silno nevoljo avstrijskih Poljakov; glasovni bodo v delegacijah prvič proti prerušam ministerstva za znanje stvari.

Dopisi.

Sežalica hiralinov v Vojniku in dr. Breščnik. Omenili smo pred kratkim krivično in protipostavno postopanje državnega odbora štajerskega, ki je na izpraznjeno mesto hiralinovskega zdravniške imenoval kar pod roko brez razpisa službo svojega nemškega somiljenika dr. Breščnika.

Danes se bočemo malo podrobneje baviti z vsem prej ko poveljnimi razmerami, ki vladajo na tem državnem zavodu. Hiralinški zdravnik dr. Breščnik je vođa zavoda in mu kot takemu pripada precej skrbni in vestnosti. Kolikor se abori hiralinški bolniki pritožujejo nad grobjanskim postopanjem dr. Breščnika, tega še malo čez meje vsmakdanosti. Štirje bolniki so vled tega v zadnjem času zapustili zavod, ker vse pritožbe pri ožrbniku ne izdajo nič, ker sta absolutna gospodarja dr. Breščnik in pa prednica. Ne zavidamo dr. Breščniku ohih pet pov, s katerimi pride v hiralinico kakor na divji lov, mislimo pa, da ni v interesu zavoda, da se podi tam okoli ta jata pov, ki ga spremlja v hiralinico in da ni ravno zmetano, če se pojavljajo slataji, kakor pred kratkim, ko je njegov pes agrinil neko bolnico in se je dr. Breščnik obregal ob njo, ko mu je točila bolečina, na srov in nedostojen način. In če se ljudje pritožujejo pri ožrbniku, pa jih ta potolaži s besedami: „Vi se ga morate še navaditi, on je bil rudniški zdravnik in je imel le z redarji-opraviti.“ Še v šepetih se zaslehuje ljudje in tožijo, sveda povzod brezupno, kdo so pa zmeti za aboge, ki živijo v hiralinici? Kdo postala njih pritožbe radi slabše hrane! Ali je morda vse to mar štajerskega državnega odbora, saj ne morejo vladati boljše razmere v zavodu, čemu neki, če postopa vijia instanca tako konsekventno protipostavno, če v vsem sistem tako gull! Ali naj pričknajmo, da pride in posteno poravni v te razmere držalni odbornik Stallner, prejšnji nač. šepa, ki je tudi tako zaslehuje prišel do svojega odboriniknega mesta v Gradcu.

Tako je pri nas, izmoveri se naroda in postani nesnačajen odpadnik, todaj so ti odprta vrata povzod, ker korumpirani vladni sistem more podpirati le korupcije in rodi taliko nesnačajev. O dr. Breščniku tega seveda nihakor ne trdimo, kar on se

Slovenec, doma iz Trovojev, je vprejel službo v hiralinici, ki ni bila razpisana, kar je gotovo jako lepo — dr. Breščnik je brez dvoma čisto dober, miran in tih Slovenec, saj ga tako imenujejo nekateri „narodni“ močeti — in še zate je gotovo dober Slovenec, ker držalni odbor, na čela mu ljubi Stallner, tako „krivično“ postopa s njim!

Trgovsko društvo v Mariboru. Ko bi 90 km nad Mariborom se ne bilo slovensko-nemške meje, ampak le 60 km nad Sl. Ižen bi bil Maribor središče štajerskih Slovencev. Dejstvo, da slovaški živeli v Mariboru kljub temu, da mu sedostaja celo ljudskih sol ter večina kulturnih pripomočkov, dalje kapitala, s katerim deluje na narodni nasprotnik, kljub temu, da se naše ljudstvo kaj naglo asimilira Nemcem — še vendarle nasprotuje, govori jasno dovolj, da ima mariborsko Slovenstvo v sebi življenjske sile ter lahko zaspeo gleda v bodočnost.

Slovenskoštajerska mesta imajo sploh lepo bodočnost, osobito velja to za Maribor, Ptaj in Celje, kjer je industrija še precej razvita ali pa so za to dani vsi pogoji. Nedvomno bi imel Maribor najlepšo bodočnost, ko bi ne letal preveč na periferiji slovenskoštajerske zemlje, tako pa se osredotočuje naše življenje v Celju. Maribor kot nemško mesto, v katerem se tisočem slovenskih prebivalcev kratki najprimitivnejše pravice nima posebne bodočnosti, izgubil je bo, čim bo v okoliških zlasti občinskih zavladal Slovencev.

Dva važna faktorja jakih mest sta trgovina in industrija. Če mariborski Slovenci na teh poljih niso skoraj nič napredovali, nam je iskati vzroka marsikje in znotra najprej v splošno žalostnem stanju slovenske trgovine in industrije a slednjati tudi v krajevnih razmerah. Okolica s obilnim slovenskim delavstvom: zlasti vizičarskim proletariatom je bila vedno slaba zaslonba mariborski slovenski trgovini, ki jo je trebalo še le vstvariti.

Pet let je tega. Nastal je takrat slovenski trgovski klub v Mariboru. Skrbel je predvsem za dvig narodne samozavesti nar. slovenskih trgovcev in pomočnikov s prirejanjem veselic, plesov ter prijateljskih sestankov. Izobraževalna smer celjskega odir. ljubljanskega trgovskega društva v omenjenem klubu pač ni našla zavetja; tudi zahteve „svroji k svojim“ ni mogel dočeti sveteljati, niti med zavodnajimi mariborskimi Slovenci, zlasti ne med mariborsko duhovščino, čeprav so se klubovi člani ravnali po proti zahtevi: „po pravici“. Vsekar po gre ko zasluge na malenkostnem napreduku mariborske slovenske trgovine tudi trgovskemu klubu. Inzerati samoslovenskih trgovcev na zadnji strani „Slov. Gosp.“ je delo trgovskega kluba.

Še predno bo dal predsednik mar. „Čitalnice“ na letošnjem Silvestroven večeru občajnji pregled slovenskega zgozdovine tekočega leta, še prej si bodo ustanovili Merkurjev občovalski trgovsko društvo. Iz otroka postane mladščino. Ogromno delo ga čaka, napeti bo treba vse sile, da se čim prej storo vpliv nemških in nemadžarskih trgovcev v Maribor. V tem bojs naj stoji društva ob strani vsi, ki jim je mar slovenske moči, gospodarstva omoševitje. Sten skrbje v majhnem obsegu za to, kar tvori glavni del „visoke politične“ namrod za narodno gospodarstvo. Dosedanje klubovo delovanje pa nam daje zagotovilo, da se trgovsko društvo ne bo omejilo na nabiranje članarine.

— **Koncert v „Skalni kleti“.** Kam gremo to nedeljo? V „Skalni kleti“, kjer koncentira misla, izvrstna „Šentpavlaška godba“ na lok. Godbo povod kraljice; gremo je tedaj Celjani in okoližani gotovo poslušati. Začetek ob 4. uri popoldne.

— **Samomer.** Blizu Celja se je vrgei pod vlak železniški uradnik in Ljubega trga, Topolaki. Odrezalo mu je glavo. Pravijo, da je vzrok samomora nered v blaginji.

— **Dirjeva kosa** so videli, kakor poročata takojtnji nemški list, sprhajaši zadnji ponedeljek v celjakem mestnem vrta.

— **Is škočevani.** Misli bi človek, da bodo mogli domačini pri regulaciji Hindaja, za katero morajo tudi prispevati, kaj zaslužiti. Pred kratkim je bilo za oddati dovažanje gramozov. Delalni odbor je objelbil 5 K 20 vin, za knjižni meter, domačini pa okrog 7 K, ker niso mogli staviti cenejših ponudb. To je zvedel znani bogataš Jeschonnig iz Arje vase, poudil nekaj manj in — delalni odbor je njemu „privolil“ masten zadetek. Saj je tudi Stallnerjev prijatelj in roka roko smiva.

— **Is škočevani.** Se zmiraj ni dogajalo kaj in kako je s skrivnostnim umorom, ki se je zgodil ta zadnja nedelja. Napadeni meletar je pravil, kakor nam poročali, da se piše Lipošek, p. d. Grašovar; potem zopet, da se piše Martin Koren, da je doma od Rogateca ali od Poljčan. Ker ni bil strel odmah skozi sukajo, temveč čisto pri straji, mislijo nekateri, da je morda samomer. O dotičnem vozu in moteh, s katerima se je peljal, ni nobenega sleda. Ako mot ne odzdravi, ostane ostane stvar menda za vedno prikrita.

— **Is Šoštanj.** Posenstnik Jož. Robnik iz Šmartina pri Slovenjgradcu in posestnik sin Pogorevc stva se peljala s šoštanjskimi osemna skupaj doma. Robnik je zadržal, da se mu po spjanjem je opazil, da ga skusa Pogorevc okrašt. Kmet ga zapodi z voza, a Pogorevc se je mačeval s tem, da je konju porinil noč med rebra, tako, da bo poginil. Robnik ima škodo 600 kron.

— **O duhovniški prostostini** smo zadnjič podali značilen vzgled. Mnogi ljudje mislijo, da puje duhovništvo napredno časopisje; pa ni res. Najhuje jih puje lastno časopisje. „Slovenec“ piše o „razpohpoh“, o „liberalcih, ki nosijo kolarje“ in tako naprej; ni mu nič mar škode, katere trpe na dnuh lastni privrženci, ako je treba udariti po nasprotiških. In ti ljudje so baje policajni branitelji vere.

— **Shoda državnega poslanca** dr. Ploja. Preteklo nedeljo je imel poslanec dr. Ploj dva shoda in sicer pri gostilničarju J. Murkoviču v Mali vasi predpoldne in pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah v gostilni g. Koserja popoldne.

Oba shoda sta bila brez vsake reklame izborna obiskana. Zbralo se je toliko odličnih kmetov, kakor le makedaj na kakem shoda.

Gospod poslanec je obravnaval obsežno pomen in koristi poiska v materinskem jeziku, razpravljal temeljito zahteva po slovenskih uradnikih in slovenskem uradovanju, govoril je o kmetakem gospodarskem programu ter posebej o tedajšnjem pijskega okraja. Utemeljil je svoje postopanje glede pogodbe ter poročal o svojem delovanju v obte. Jasno se je izrazil tudi o svojem programu iz za vse to dobil obilo pohvale.

Neobčajno močno pritrjevanje med govornik in posebej govori odličnih naših kmetov so pričali, da živla poslanec dr. Ploj popolno znanje med svojimi volilci. To znanje in posebej shvala se mu je tudi od vseh nar-

zožih izročila brez vsega najmanjšega izvora.

Gotovo bo ta hvalečnost in spoštovanje navadnih volilcev g. poslancev v zadostno za razne neopravičene napade.

— **Sevniški diletantje** so po daljšem odmoru priredili v nedeljo, 17. t. m. v dvorani gosp. Simončiča v Sevnici gledališko predstavo, ki je nepričakovano dobro uspela. Vprizorila se je znana dobrogra v petih dejanjih: „Milinar in njegova hči“. Vsi igralci so s spratnostjo in sigurnostjo izvajali svoje, deloma prav teške vloge in igra je napravila na mnogokaterino občinstvo globok utis. Bodi jim na tem mestu izročena srčna hvala in popolno priznanje! Ker imate cenjeni diletantje v svoji sredini izbornih moči za vse raznovrstne igrance, zato Sevnici želim in pričakujemo, da nam v dolgih zimskih večerih prav pogosto nudite nitek lepia gledaliških predstav. Razumni bodo vedeli ceniti Vaš trud in vas bodo podpirali.

— **Is Konjice.** Velocistični gospod Fran Hrstelj, nadzpisnik, nam je poslal stedeči popravek:

V zmišlja š 19 tist. zak. zahteva podpisani nadzpisnik urad, da sprejme v postavnem roku sledeči popravek z ozirom na Vaše poročilo „Is Konjice. Založnost loške razmere“ v št. 136. s dne 20. novembra t. l.

Ni res, da so takaj mrtniške male občajne za slovenske loške male, ne pa za nemške, res pa je, da le v slučajno, ako je pogrebna sv. mada na isti dan in isto vro, se ta sv. mada, kot mala zadušnica sluzi v prisotnosti otrok slovenske ali nemške šole, ali pa ob obeh skupaj;

nadalje ni res, da bi učitelji nemške šole tržkih otrok ne pripeljali k mrtvačnim mašam parado dolat, temveč res je, da tudi učitelji nemške šole tržke otroke v kakem slučajni k mrtvački sv. maši pripeljali;

ni res, [da se tembolj skrbi za naše izveščanje in sicer z zvonjenjem, res pa je, da se za zveščanje naš skrbi le s tistimi sredstvi, ktere nam podaja naša sv. katoliška vera;

ni res, da so zvonji noč in dan, več kot na Dunaju in v svetem Rimu, res pa je, da se zvonji le po predpisih naše vladikovine;

ni res, da so zvonji na komando ljudi, kteri prav dobro razumejo na legda po izveščanju krepedečega kmeta izjemati zvonili za zvonjenje, temveč res je, da Konjiški nadzpisniška cerkev vedle kakoga volila za zvonjenje do sedaj še ni ničesar sprejelo;

sljednji ni res, da se zvonovi obrabijo, da zopet posebej darkoplačevalce v svoj itak zaradi davkov in druganje spraznanji žep, temveč res je, da so zvonovi pri postavnem zvonjenju ne bodo obrabili, proti puku so pa itak se zavarovani, toraj darkoplačevalce ne bo treba segati v izprazneni žep. Kn. šk. nadzpisniški urad v Konjicah, dne 23. novembra 1907.

Temu dostavljamo samo to, da to „popravek“ potrjuje resnico našega dopisa v polnem obsegu. Zakaj ga je torej g. župnik napisal? Posebno pametna je trditve, „res je, da so zvonovi pri postavnem zvonjenju ne bodo obrabili“ — no ti zvonovi morajo biti res posebne vrste — kakoršen je vsta „popravek“.

— **„Narodna čitalnica v Ptaju“** priredi dne 1. gradna t. l. veseloigro „Klobuk“. Ker je vstopnina namenjena za nabavo res prepotrebnege novega odra, se pričakuje obilo udeležbe.

— **Is Roganjske Slatine.** Dne 14. novembra t. l. se je v kopališču Rogatec Slatina 2.000.000 steklenica kislice odposlala. Odkar se voda toči

se je ni tako veliko odposlalo. Vsi delavci v Slatini so bili valed teza obdarovani in sicer vsak 10 K.

— **Od Sv. Petra na Medvedovem sela.** Odkar je prišel k nam zlobojni župnik Gomilek, in nas je ljubezlivo prerano umrl g. Strmeček zapustil, se vidi kam bomo prišli, ker nimamo več moči, ki bi nas vodil, nam dobre veste dajal, bodi si v političnem, kulturnem ali gospodarskem oziru.

Ko je Gomilek svoje Marijine družbe, izobraževalno društvo ustanovil, je rekel: sedaj bodemo Strmečkove zvezde oklitali. Po ustanovitvi je rekel: Strmečkove zvezde smo že oklitali. Da, da, vidi se, da je Gomilek g. Strmečka zvezde oklitali, kajti prerano se je proinja napravila za nemško mislečega učitelja. To je sad delovanja Gomileka. Kaj nam pomaga izobraževalno društvo s finanimi manirami bikanja — ko pa drugod nazadnjemo? Nemško misleči učitelj na eni strani, nazadnjaški župnik na drugi strani bodeta v doglednem času obično St. Peter spravila v žrelo nemščurstva. In kdo bo tega kriv? Župnik Gomilek. Blati, klasi zvezde — pa nemščurke, ono g. Strmečka pa v mira pusti. Hic Rhodus, hic saluta!

— **Od Sv. Lenarta v Slovenskih gorteah.** Dr. Tipič je odgovoril. In se podpisal se je. Kaj je rekel? Da je v polnem obsegu res, kar je pisala „Dobrovina“ o njegovem postopanju v zadnji zasedanji drugega zdravniškega mesta pri Sv. Lenartu. Naravno ganljivo je čitati, kako se brani, da se ne bi razveljavila lepa sloga, ki vlada zdaj med njima t. j. klerikalnim Slovincem ter županom liberalnim Nemcem. Daleč je prišel dr. Tipič, da se niti ne strahuje pisati tega javno v slovenskem listu. (Se razume, da v „Slov. Gospodarska“) Razumljivo nam je potemtakem njegovo klaverno izdajstvo materinega jezika pri priliki njegovega uradovanja. Na shodih „Kmečko zvezo“ ga slišimo, kako kaže v nebo svoj „mil materinski jezik“, kako pozivlja kmete, naj se ga postojajo povsod, naj se ga ne zramujejo itd. Da, da tam je on navdušen junaki Slovenec. In v praksi? Dolgo in metno prigovarjanje je stalo, da se ga je spravilo tako daleč, da je svoj čas vendar iskal eno ali drugo zdravniško spritelavo v slovenskem jeziku. No takrat je bil kazenski sodnik Slovenec. Kakor hitro pa je prišel na to Nemec ni spustil naš narodni dr. Tipič ne bosedice več v slovenskem jeziku. Vse roganje in posebovanje ni pomagalo. Kaj le! On je bil le tako odkritosten ter je „rekel: „Če bi delal slovenec, pa mi sodnik nebi dal več zaalutka“. To so naši nesebični prvoboritelji.

— **Is Slov. Blatnice.** Zadnji ponedeljek je padel pri stavbi pojeilnice 21 letni zidar Janez Hojnik iz preočnje vršine na obok in nezavesten obletal. Baje se je hudo pokvaril.

— **Is Hribarja.** „Slovanika Čitalnica“ priredi v soboto, dne 30. listopada 1907 v mali dvorani „Narodna doma“ družinski večer. No sproda so četrto-, dvo-, petero- in lesterospevi, fotograf in pic. Začetek ob 8. uri zvečer. Slovenci, udeležite se večera mnogokaterilno!

— **Občesno volitve v Gradcu.** V 2. razredu so zmagali nemški naprednjaki s povprečno 1300 glasovi. Krščansko-socialni in socialnodemokratski kandidati so dobili povprečno 300, celoma 150 glasov.

— **Slovensko teledavno društvo „Mokol“** v Gradcu priredi dne 5. decembra t. l. Miklavjev večer s sledečim vspreedom; postrav, teledrava, nastop Miklavja, petje, t. m. b. b. b.

prsta zabava. — Zanimanje za nastop teledavcev je zelo veliko.

— **Gostilničarje, vinotričce** kavarinarje in vinarogradečke opozarjamo na novi vinski zakon, ki stopi v veljavo dne 1. decembra t. l. Tega zakona slovenska indaja je na prodaj v Zvezni trgovini v Celju — Zlasti opozarjamo, da mora imeti vsak gostilničar, vsak vinotričec, vsak kavarinar in vsak pridelovalec vina v vsakem prostoru, kjer vino prodaja ali spravlja, torej v vsaki gostilnici ali kavarinški sobi in v vsaki kleti na vidnem mestu nabit ponatis paragrafov 2. do 14. nove vinske postavne. Kdor bi tega ponatis ne imel, bo kaznovan s globo do 200 K, oziroma do 14 dni zapora. Taki ponatisi, lično narejeni, s različnim tiskom na dobrem trpežnem kartonu se dobivajo edine lev Zvezni trgovini v Celju in sicer valed odvis 80 vinarjev, s počto 15 vin. več.

— **K. H. Wolf** je strah minolo nedeljo po Spod. Štajerskem. „Nemško-nacionalno društvo za Avstrijo“ je priredilo v Ptaju zborovanje, na katerem so govorili z duhovniškimi glasovi izvoljeni „naprednjak“ K. H. Wolf, bivši socialni demokrat Linhart, urednik „Štajerca“ in po mandatu hrepedeči politai uradnik Pogatschnig iz — Trsta. Par nobel fratram! V resoluciji so se izrekli „nemški“ Ptujčani proti spremitvi volilnega reda za Štajercar, ker bi znal okoldovati nemstvo na Spodnjem Štajerskem, proti ustanovitvi slov. veseličiča, ker bi ga baje morali plačevati nemški kramarji in meletarji in ker bi se gojili na njem — panslavizem. — Resolucije same kažejo, kako ljudje so se udeležili shoda. Pred K. H. Wolfom in Linhartom nas ni treba biti strah!

— **Cene živine v Gradcu, 21. nov.** Priganalo je bilo na sejm 1127 glav. Plačevalo se je za kilogram živte teže: pitani voli 76—84 vinarjev, napol pitani voli 66—74, suhi voli 60—64, pitane krave 54—66, napol pitane krave 46—52, suhe krave 32—42, bikji 48—68 vinarjev. Cene za slabo živino pačajo.

— **Cene klavne živine na Dunaju.** Pretekli teden so je na sejem prigralo 3570 komadov. Plačevalo se je za kilogram živte teže: ogrski pitani voli: I. 69—97 vinarjev, II. 62—66, III. 56—67; galitski pitani voli: I. 82—88, II. 74—81, III. 66—73; nemški pitani voli: I. 86—98, II. 74—85, III. 63—73; pitani bikji 58—72; pitane krave 52—68, navadna ogrska živina 40—60, suha živina 36—59 vinarjev. Sejem je bil slabo obiskan, cene so stalne, le suha živina se je tukaj prodajala. Za teleta se je plačevalo kilogram mrve teže 128—130 vinarjev.

— **Kranjska.**

— **Še jedna telesnica.** In Ljubljano se poročila, da je tudi telesnica Vrhnika-Hotedrlica-Sonofole-Stanaj zagotovljena.

— **Nemški srednjeletci** v Ljubljani so postali tako predrzni, da nekdaj slov. tovaršice in jih prepevajo do kravogaja. Ni čuda, saj jih čitli slov. duhovniška stranka z dičnim „Slovencom“!

— **Gonja proti Hribarju** zaradi belokranjske telesnice je z klerikalne strani najbrj atogadel; tako bada, da bi se diskreditiralo Tarčarja v dolenski mestit in bi tamojaji deštino-sborniki mandat dobil — znani Šeklja.

— **Kranjski odvetniki** in notarji uradniki si hočejo ustanoviti za Kranjsko 'astno društvo. Povod temu skiepa so dali neki prepri in orednani društrom v Celju.

Primerke.

— „Edinost“, politično društvo na tržaške Slovence, je zbravalo zadnje nedelje v Trstu. Novim predsednikom društva je izvoljen državni poslanec dr. Rybář.

— Italijanska dišajstva. V Gablezanu je italijanska družba nabila mlačnica Filigrina, nekoga Kranjca, misleč, da ima Hrčata v posteh, da si je Filigoj žel popolnoma mirno po cesti. Razbila mu je s kamenjerno glavo, odtrgala štiri prste z rok, nato pa so divjaki zavlekli mrtveca v neko grabo in vrgh nanj 30 kg težkih kamen.

— Gorški klerikalci so ustanovili v Gorici na zborni zasnopi in ponedeljek „Slovensko ljudsko stranko“ za Goricko. Izrekla se je tudi želja, da se za vse slovenske države ustanovi enotna „Slov. ljudska stranka“. Škod zasnopov je so izrekli za ustanovitev slov. vasilističa v Ljubljani, ustanovitev slov. paralelni na gorški reški in ljudskih šol s slov. učnim jezikom v Gorici. Vodjem te klerikalne „stranke“ je izvoljen državni in deželni poslanec duhovnik dr. Gregorčič.

— Kostanj je zgubil na Gorickem vsled zvažanja laiskoga kostanja skoraj celo.

— Šklop tržaškega mestnega sveta, da morajo biti v Trstu za vseh trgovinskih laški napis, je namestnja razveljavila.

Gospodarstvo.

Cene jaje na današnjem trgu. Veletrgovina s jajci M. Medak, Dunaj, XVI. 9. Neulercherfelderstrasse 6 poroča s dne 27. novembra:

I. jaja v sodčkih 26 kosovov za 2 K	
II. „ „ „ 27 „ „ 2 K	
Spodnje in Zgonje	
avstrijska jaja 29 „ „ 2 K	
I. štajerska 25 „ „ 2 K	
II. štajerska 26 „ „ 2 K	
I. moravska 26 „ „ 2 K	
II. moravska 27 „ „ 2 K	
Šteška 29 „ „ 2 K	
Slavonska 27 „ „ 2 K	

V zabojih po 1440 kosovov:

I. Baška, svetla 100 K
I. baniška, svetla 98 K
Zgorajogorska, svetla 98 K
I. sedmočrška, svetla 100 K
Bosenska 97 K
Bolgarska 97-102 K
Gališka 94-96 K
Ruska 96-102 K

Vreme mogoče, cene stalne.

Druga slovenska dežela.

— Slovanski kongres. V parlamentu se je dne 27. t. m. vršilo poročevanje o slovenskih kongresih, za katere je, kakor znano, profesor Barzenko daroval svoto 100 tisoč rubljev. Poročevanje so se udeležili za Slovence poslanci: Bobek, Hribar, Rybář; za Čeha: Kramář, Baza, Dřířich, Frel, Kalina, Klofač; za Rusine: Markov in Hlibovicki. V predsedništvo pripravljajnega odbora so izvoljeni: Kramář, Klofač, Hribar in Hlibovicki. Na kongresih se boje razpravljalo izključljivo le o kulturnih interesih in predsedništvo je bilo nalozeno, naj se čim prej sporazume s slovenskimi strankami v parlamentu.

— Velike dojanjske rodoljubje. Češki arhitekt Mihajl Zeyer bratranec nedavno umrlega pesnika Zeyerja je zapustil vse svoje premoženje v dobrodelne namene. Glavno volilo v znesku 600.000 K je volil pokojnik za ustanovitev ugodin za izvrstnim zlatateljem češke tehnike in Pragi brez razlike na stroko tehničnih študij. 50 tisoč kron deželnemu podp. društvu za plačilo bolni; 10 tisoč zavodu za slepce v Pragi, 38 tisoč kron za podporo obolih

zlatateljev češke narodnosti na državni trgovski šoli in še več drugih manjših volil.

— Novo električno lampo je izumil češki elektrotehnik L. Otčenak. Nova lampo je bila že razstavljena na praškem gospodarstvenem trgu in se je po mnogih ksušnjah dogradila njena zmatna zlastnost in stredljivost.

— Posmrtna čast Školbeljevu. Rusko vojno ministerstvo je določilo, da se boje mesto: Novi Marzelan v Ferganah imenovati v čast boje na star. generala Školbeljev.

Svetovne vesti.

— Škrib za bolnike in invalidne na Franeskem. Temeljem zakona od 15. julija 1893 l. ima vsak neimovit francoski državljan v boleznih pravico na brezplačno zdravniško pomoč na svojem stanovanju ali pa v bolnici. — Temeljem zakona od 14. julija 1905. l. ima vsak neimovit francoski državljan, ki je prekorajil 70. leto svoje dobe in slab in invaliden, pravico do preskrbljenja v javnem hospiciu ali zavetišču.

— Proti podraženju živil so se vršile valike demonstracije v Brnu na Moravskem.

— Zdravilo zoper škrtičice. Na Dunaju je predaval profesor Monti o dr. Marpimannovem serumu proti škrtičici, katerega je večkrat s največjim uspehom rabil. Dr. Marpimann je bakteriolog v Lipskem.

— Nasilen otroški otroški postajevoja Fala na Galicijem je s bajonjetom ubil nekoga kmota in njegovo hčerko. Latera ni hotela nič slišati o ljubezni do njega. Fala je zbehal; ko so ga pa zasledili, ga je morala obkoliti polovica stotnje, ker se je petko branil. Ko je Fala videl, da ne sidi, se je ustrelil.

— Proti podraženju živil so imeli socijalni demokratji v Pragi šhod, katerega se je udeležilo do 3000 oseb. Govorila sta državna poslancata Nemec in Johana. Do prepisov in ingredov ni prišlo.

— Stavka. Štetalsteli gospodarstva višje šole v Težinu na Dunajem stavejo prodavanja, ker jim je ravnatelj prepovedal peti češke pesni.

— Zaradi vojnobra vprid Italiji je obodilo današnje garnizijske sodišče nadporočnika v generalnem štabu Valdemarja Fibassa k 5 letni hudi joči in degradaciji.

— Boj s tihotapci. Bliža Bozuta na srbsko-hrvatski meji so imeli španci zadnji četrti ponoči huj boj s srbskimi tihotapci, ki so prepejavali ob Savo 200 stvin. Tihotapci so streljali na špance 3 ure, kočno pa so pobegnili, postviki jednega urtveca. Straže ob mejah so pomnožili.

— Velike darile. Američki milijonar Rockefeller je daroval 12 milijonov kron v medicinske namene.

— Otvorili so zadnje nedelje za Kraljevih Vinogradih pri Pragi novo gledališče.

Društvene vesti.

— Akad. podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Gradcu privedi dne 6. t. m. v petek ob 4. uri pop. v restavraciji g. Tavosa „Heinrichshof“ svoj redni občni zbor s vzporedom: 1. Poročilo odborov. 2. Volitev predsednika. 3. Volitev odbora, dveh preglednikov ter delegator za glavno skupščino. 4. Skladnost.

— Gasilno društvo v Strocij vas priredi tumbolo v nedeljo, dne 1. decembra 1907 ob 8. uri zvečer v gostilni gosp. Fr. Seršen-a v Ljutomeru. K mnogobrojni udeležbi vabi vjdnno odbor.

— Slovensko akadem. društvo „Ilirija“ v Pragi naznanja, da se vrši II. redni občni zbor dne 2. grudnia t. l. ob 8. uri zvečer v prostori Snicov-

ške pivnice Žitna ulica Kralj. Vino-gradi. Slovanski gostje dobrodošli!

ODVETNIK ZA PATENTE
DR. FRITZ FUCHS
DIPLOMIAN KEMIK (napoveden)
POSREDOVATEL PISARNA POSREDOVATEL
INŽENIR A. HAMBURGER
V DUBAJ VI SEBESTOJATELSTVADE 1. 2

izkaz posredovalnice „Slov. trgov. društva v Celju“.

V službo so sprejeli:
2 posredovlja mešane stroke, 3 knjigovodje in korepondenta, 8 pomočnikov mešane stroke, 1 pomočnik špecijalizirane stroke, 1 pomočnik modne in galant. stroke, 3 blagajničarje vsote ob tem tudi prodaje, 6 podajalk, 8 ostenov inl potak proti poročilji.
Ruško šteje: 3 komaristi, 4 knjigovodje, 3 potiski, 14 pomočnikov mešane stroke, 4 pomočniki špecijalizirane stroke, 4 pomočniki manufakturne stroke, 3 pomočniki šolomnarske stroke, 3 pomočniki modne in galant. stroke, 18 kosteristov, 8 blagajničarj., 6 prodajalk, 3 abonci.
Posredovalnica deluje za dobijanje brezplačno za delojemalce proti mali uspehalni.

Rodbinska hiša
V vsom se takoj da v najem a. l. proda. Več pore uprava „Domovina“.

Edina slovenska puškarska trdika
Ludvik Borovnik
v Borovljah na Koroškem.
Najboljša delavnica za temeljito popravilo lovskih pušk, za izdelovanje novih vstrelnih ovi za kroglje in drobni svinec, za nanašanje novih kopit. Dela po najnižjih cenah! Kdor si želi nabaviti novo, zasejivo in ceno puško, naj zahteva najnovjši slovenski cenik, kateri se brezplačno doopodje. 100 Velika zaloga raznovrstnih revolverjev 7 K napred.

Narodna dolžnost vsakega Slovenca je zahajati k sledečim trgovcem, obrtnikom, gostilničarjem in denarnim zavodom!

Brežice:
Trgovina s mešanim blagom:
Boecio Josip, Uršič in Lapej.

Bizeljsko:
Trgovina s mešanim blagom in vinom:
Proce Martin.

Celje:
Trgovina s manufakturnim blagom:
R. Stermec, Karol Vanič.

Trgovina s papirjem: Zvezna trgovina.
Trgovine s špecijalnim blagom:
Kolenc Anton, Pečnik Franc.

Trgovina s mešanim blagom:
Franjo Karlovič.

Trgovina s steklom: Strupi Franc.
Trgovina s urami in zlatarino:
Salmič Rafael.

Trgovina s zganjem: Diehl Robert.
Bričevce: Anderwald Red., Kapsas Ivan.

Čerčarski mojster: Kolšek Martin.
Fotograf: Pich Viljem.

Gostilne: „Skalna klet“, „Stadt Graz“.
„Narodni dom“, Josip Serčnikar.
Lava pri Celju.

Knjžničar: Rebek Ivan.
Knjžgovoznica: Zvezna knjžgovoznica.

Krojčki mojstri: Zabukošek Josip.
Höfner Josip.

Menarja: Stecler Josip.
Modlistinja: Pich Matilda.

Pekarija: Vošnjak Franc.
Silkar: Bevc Viktor.

Stavbeni podjetnik: Kokovec Vinko.
Tiskarna: Zvezna tiskarna.

Denarni zavodi: Južnoštajerska hranilnica in celjska Posojilnica v Narodnem domu, Zadržna Zveza v Celju.
Zavarovalna banka: „Slavija“, Ivan Likar, zastopnik.

I. češka zavarovalna družba:
Alojzij Terček, zastopnik.

Ger. Radgona:
Denarni zavodi: Posojilnica v Gorah Radgona.

Ivanjkovci:
Trgovina s mešanim blagom:
Petovar Lovra.

Kozje:
Umetni mlin in žaga: Maček Anton.

Misljinje:
Trgovina s mešanim blagom:
Šalekar Martin.

Gostilna in lesna trgovina:
Iršič Konrad.

Mozirje:
Izdelovatelj sode vode: Miklavc Anton.

Trgovina s mešanim blagom:
Povec Radolf.

Slovenjgradec:
Trgovina s mešanim blagom:
Druškovič in Valenčak.

Sv. Miklavž pri Ormoži:
Trgovina s mešanim blagom:
Oton Vrtnjak.

Sv. Frančišek (Ksaveri):
Trgovina s mešanim blagom:
Sen Jakob.

Šmarje pri Jelšah:
Trgovina s mešanim blagom:
Štupica Anton, Lochnigg Janez.

Denarni zavod:
Hranilnica in posojilnica v Šmarji.

Gostilna: Habjan Ivan.

Sv. Jurij ob juž. žel.
Koncesijonirani izdelovatelj mlincev:
Josip Čretnik.

Trbovlje:
Izdelovatelj harmonik in mizar:
Mervar Anton.

Vransko:
Krojček: Pinterič Nika.

Trgovina s mešanim blagom:
Oset Franc.

Zdole:
Trgovina s mešanim blagom:
Ivan Černoga.

Zibika, pošta Šmarje:
Trgovina s mešanim blagom in gostilna: Zaludnik Ivan.

Prijave sprejme „Slovensko trg. društvo v Celju“.

Stanovanje

s dvema sobama in pripadajočimi prostori, v električno razsvetljavo in vodovod se odda v najem takoj ali pa do 1. marca 1908.

Natančneje se izve pri okrajniku hiše, Schillerjeva cesta št. 3. 002 5-4

Služba občinskega

redarja

in sluge z letno plačo po 528 kron in uniformo se odda takoj pri občini trg Šmarje pri Jelšah. 016 2-2

Prošnje vložiti je do 10. decembra 1907.

Proda se takoj posestvo s hišo,

ki ima tri sobe, eno skrinjo, eno klet, eno vodo in kuhinjo. Prva prijava za ta hišo obišči ali razgleda. Vol. pover. inštr. B. B. Zafetta, 021 Zagraj pri Celju.

Lepo stanovanje

obstojalo iz 3 sob, predst. kuhinje itd. je takoj oddati v hiši št. 11 na Ringu v Celju. — Po drobnosti se izvejo pri hišniku, ali pa pri okrajniku, ki stanuje Schillerjeva cesta št. 3.

Stelaže

ter pudelni

v zelo dobrem stanju se po nizki cenil prodajo. Karmotam so tudi lepi prostori za trgovino. Duplji do 5. decembra na upravitelju „Domovine“.

Razglas.

Hranilno in posojilno društvo v Ptuj, registr. zadruga z neomejeno zavz. 002 10-2

Od 1. januarja 1908 naprej velja do preklica pri hranilnih vlogah 4½, odstotna obrestna mera. (Od 100 kron vloge se dobi 4 krome 75 vinarjev obresti).

Pri posojilih na poroke pa velja 6 odstotna, pri posojilih proti vknjižbi (brez porokov) 5½ odstotna obrestna mera in sicer od 1. decembra 1907 naprej pa do preklica: V PTUJU, dne 25. novembra 1907.

Načelnstvo.

Filip Neusteinove

sladke čistilne kroglice (Savinske čistilne kroglice)

Te kroglice nimajo v sebi nobene škodljive tevarine in se v vsakem očrni keplje ko vi trudi pripraviti. Z najprejnjim napuhom se razbije pri beljenju v tekočo, čistijo kri, niso nobena zbirala, pa keplje in čisto odškodljivo, da se lahko razbije pri 002 10-2

zapretju

v čezmeh, potovem vira najprej bebati. Ker se sladki, jih imajo radi slasti otroci. Škafja v 15 kroglicah stane 70 vinarjev; svetilke z 8 školjki, v 120 kroglicah, stane samo 2 K; kdo pošlje znesek 245 K najprej dobi in povrne znesek svetilk z 8 školjki.

Svarilo! Pred posrejevanjem svarimo! Zahtevajte Filip Neusteinove čistilne kroglice, ki so samo tedaj prave, ako nosi vsaka školjka in navodilo nabo protokoli-ane varstveno znamko v drvo-čelom slike „Heli Leopold“ in podpis Filip Neustein, Lokarna. Nali po trgovskem sodišču varstveni sodišči morajo nositi nabo trdnice.

Filip Neusteinova lekarna „k svetlani Leopolda“ Dunaj i Plankengasse 6. Zaloge v Celju: Lekarna Raascher.

Kdor zeli kupiti ure, srebrneke ali zlatenike, naj se obrne na največjo in najcenejšo trgovino

Rafael Salmič

v „Hednem domu“ v Celju

Velikanska zaloga vsakovrstnih ur, srebrnih in starih prstanov, uhanov, zapeljnih, veržic, priveskov itd. Velika izbor odni, termometrov, barometrov, tehtalke za vino, mešči in žganje itd.

Velika delavnica za vsakovrstna popravila.

Vsakomur je na ogled stolne zahvalnice in priznanih pism.

Karolite cenike, katere razpolijam zastoj in podtine prost.

Točna potrežbal 002 25-10 Nizke cenil

Vabilo na prostovoljno javno dražbo

raznovrstnih kritih in nekritih vozov, kakor (Breng), Brune, Landauerje, mešarske in vsake vrste težjih vozov.

Dražba se vrši na dvorišču Gorjupove hiše kjer se dunajska mitnica nahaja št. 31. v Ljubljani. dne 4. grudna t. l. Začetek ob 9. uri zjutraj.

Vozovi so solidno izdelani ter se mora kupnina takoj plačati.

Savinski liker

preiskan in preizkušen na o. kr. polj. preizkuševališču na Dunaju.

Savinski liker

je pripravljen iz planinskih in gorskih zelišč, ter se priporoča kot krepčilni napoj v zdravstvene namene. ♦♦ Lastnik znamke

Vincenzo Kveder

Zaltec v Savinski dolini, Stajerske.

„Ilustrovani narodni koledar“ letnik XIX.

za leto 1908

je izšel in je dobiti v Zvezni tiskarni v Celju.

Cena: broširan K 1.—, elegantno v platno vezan K 1.50, po pošti 20 vinarjev več.

Uredil

prof. dr. Ant. Dolar.

LAGROBDE VENICE,

V VSEH VELIKOSTI IN CENAH

TRAROVE ZA VENICE

IN NAPISE Z ZLATIMI ČRKAMI PRIPOROČA :

PETER ROSTIC V CELJU.

Iščem dečka

iz dobre hiše kateri bi imel veselje
za mesarsko obrt. 2-1
Ivan Grobulek
mesar, Brežice.

Učenec

za trgovino mehanega blaga s primerno
šolsko izobrazbo, ne sprejme pri trdki:

Norb. Zanier & sin
Sv. Peter :: Savinska dolina.

Čovški voz

(Jagdwagen)
eleganten z 6-8 sedeli se po ceni
615 proda pri 3-3
Karol Cimperšek - trgovca
Sevnica ob Savi.

Sposabne in zanesljive osebe

katera želijo potranskega zastonja kot kra-
jevni, odrona glasni zastopniki, ali traja
kaj kot potniki pri prevoznih avstrijski

zavarovalni družbi

katera se poča z vseni valjavnimi potniki.
naj blagovito vponati posredni pod številko
1.3.300* Gradec, poste restante 12. 202 35-22

Ne kupujte nobenih božičnih daril,

prvega ali drugega odredila našega
oznaka. Dobite ga zastonj pri trgo-
vinah **Rožnik Wolan, Dunaj XVII**
Neubauerstrasse 4. 505 4-4

Naročajte plačilne listke
dr. sv. Cirila in Metoda!

Žene!
ako vam uostaja kri,
Vas odzdravi P. Zierava,
Kalk pri Kolnu št. 205.
Gospa G. v. M. piše:
"Vaše sredstvo je naglo
pomagalo". Prosi se, da priložite znamko
za odgovor. (71) 82-41

Suhe gobe, brusnice,
maline, zelod, jabolke,
hruške, fižol, sploh vse
deželne pridelke kupi

Anton Kolenc,
trgovec v Celju
Narodni dom in Graska cesta
15 52-18

22 26-33

I. južngštajer. kamnoseška industrijska družba Celje

Novo ulico štey. 11.

Lastniki: ROBERT DIEHL, ANT. KOLENC. FR. STRUPL.

Starobna in umetna kamnoseška obrt, s strojnimi stroji. Podobarski stilji. Izvrščanje vseh starobnih del kakor: stopni, podbojev, fasad, zastavov i. t. d. iz različnih kamnov in cementa.

Špeciialna delavnica in podobarski stilji za umetna cerkevna delna kakor: altarjev, pitalce, obhajilnih miz, krotkih in kropljnih kamnov itd. Tiskovanje cerkva, lesen in bodilov s kamolom ali cementnim tlakom.

Izdotelvanje
pohištvenih plošč iz raz-
ličnih ter najbolj lepih
marmornih vrst v vseh
oblikah.

Mnogobrojna zaloga
grubih spomenikov
iz različnih marmornih
vrst granitov in ožnitov
po razsvetlavi naročil
in po najnižjih cenah.

Strojari
Znanost in
izkušnja pri
odvijanju
vseh vrst
del.

Priloge
vse
delovne
knjige
v celni
obliki.

Strojari
Znanost in
izkušnja pri
odvijanju
vseh vrst
del.

Priloge
vse
delovne
knjige
v celni
obliki.

Strojari
Znanost in
izkušnja pri
odvijanju
vseh vrst
del.

Priloge
vse
delovne
knjige
v celni
obliki.

Trgovina s papirjem, pisal-
nim in risalnim orodjem
prodaja c. kr. šolskih
knjig in igralnih kart

Zvezna trgovina

Celje, Rotovška ul. št. 2

kancelijski, konceptni, pisarni,
dokumentni, ministrski, ovitni
in barvani papir

Za božično sezono:

Svileni papir v vseh
Barvani papir barvah
Barvani papir za vse
Zlati papir na obe
Srebrni papir strani
Zlata pena gladki in
Šumeče zlato prešani
Barva za mah gladki in
Podobice za jaslice prešani
Božične dopisnice
Rutke

stičalniki kamenčki
peresa tablice
peresniki gobice
radirke črtilo

Trgovske knjige

v vseh velikostih države, z vse ali deloma
kolosama, v papir, platno, gradl, ali po
umno vezane.

Odjemalne knjižice

po raznih cenah.

Največja zaloga vseh tiskovnin

za obliko
skupno
knjige
bolhe svet, aritmetika, špagijaku urav,
skrajne zastop, učiteljske zastop, kn-
žičnice, poseljance, odvetstva, zastop
in privlačna.

Lastna zaloga šol. zvezkov in risank.

Papirnaté vreče

vseh veliko-
sil po origi-
nalnih tovarniških oznakah.

Stambilje

pešatniki, vje-
rta, (špaginar-
tra) so urade in
privlačna (vredno) se v najkrajšem času.

Dopisnice

umetne, pokraj-
slike in cvetlični
od najprejnovnejše
do najzgodnejše izpeljave.

Albumi za otroke

za slikarstvo in pisarstvo
potrebne za vse vrste
na razpolago.

Trgovci in prodajalci
imajo lažje oči.
Priznani dobri blagi. • Zlatina in bicar postelja

Priloga letnemu razpisu 1900: „GRAND PRIX“. Najvišja vrednost! In 7 prejšnjih razpisov s prvimi darili odlikovan.

Vsak dan jih izdela tovarna
40.000 parov!

šent Peterburške GALOŠE

čevlji za sneg „STROM SLIPPERS“

Edini kontrahenti:
Messieroff, Behn & Co.,
in Dunaj, 1. m

Prodaja na drobno v vseh boljših trgovinah za čevlje, guml in modno blago.

Samo pri R. STERNECKI, Celje.

Kje se kupi najboljša in najceneje arajce in ovratnike?
Kje se kupi najboljša in najceneje fine moderne kravate?
Kje se kupi najboljša in najceneje zimsko pletano perilo?
Kje se kupi najboljša in najceneje ženske in moške nogavice?
Kje se kupi najboljša in najceneje ženske in moške nogavice?
Kje se kupi najboljša in najceneje garniture za postelje in mize?
Kje se kupi najboljša in najceneje odeje volnene in salinaste?
Kje se kupi najboljša in najceneje fine preproge in zastore?
Kje se kupi najboljša in najceneje namizne prte in servijete?
Kje se kupi najboljša in najceneje platno za perilo in prtiče?
Kje se kupi najboljša in najceneje moderne šerpe in robce?
Kje se kupi najboljša in najceneje blago za ženske oblike?
Kje se kupi najboljša in najceneje blago za moške oblike?

Samo pri R. STERNECKI, Celje.

Južnoštajerska hranilnica v Celju

Narodni dom

11 kakovih jamšijskih okrajih: **Gonjigrad, Sevnica, Šočanj, Šmarje pri Jelšah, Vransko** za popolno varnost vlog in za njihovo, po pravnilih določeno obrestovanje do neomejene visokosti, ima sedaj hranilnih vlog **4.000.000 K.**

Hranilnica postuje s strankami vsak **torok in petek** dopoldne, za druga opravila pa je urad odprt **vsak dan** ob navadnih uradnih urah. **Hranilne vloge** obrestuje **po 4 odstotke** in pripisuje obresti polletno h kapitalu ter plačuje hranilnica **rentni davek sama** in ga ne odtegne viagateljem, tako, da dobe iste popolnoma **nad 4 odstotke obresti.**

Izposojuje pa na zemlji:ko varnost **po 5 odstotkov**, občinam in korporacijam navedenih petih okrajev **po 4 tri četrti odstotkov obresti.**

12

13-15

Zadruga Lastni dom

namenja, da je prilagodila svoja pravila tako, da izvršuje sedaj **in poleg starybenih tudi druga kreditna opravila, kakor vsaka in**

hranilna in posojilna zadruga.

Zaradi tega je uredila svoje poslovanje tako, da sprejema tudi hranilne vloge na tekoči račun, ali na vložne knjžice, daje **in** posojila, pomaga kaporati hiše, zemljišča **i. t. d. i. t. d.**

Hranilne vloge obrestuje stalno po

5%

od dneva vložitve do dneva vzdiga ter plačuje rentni davek za viagatelje sama iz svojega.

Zadruga je speljala tudi hišne hranilne nabiralnike: kdor napravi temeljno vlogo vsaj 5 K, dobi v porabo brezplačno tak nabiralnik, katerih viagatelji se mnogo posejdujejo.

Kolikor popojila se dobejo lahko vsak dan pri odh. nab. odpravi, ali pri Magajst. Plozaru se nahaja sedaj v Celju, Schillerjeva cesta št. 3, i. nadstropje.

Nabedstvo

Zadruga Lastni dom v Gabrju pri Celju,
reg. št. zadr. z om. zav.:

Dr. V. Kuzovec, predsednik, in. Buhak, podpreds. Franjo Leht, blagajnik, dr. Ant. Bolčič, dr. Jos. Karlovčič, Fr. Polnik, Al. Terček, vsje nabedstva.

14-17

Na drobno in debelo!

135 52-58

Na drobno in debelo!

Ivan Ravnikar, Celje

trgovina s **špicerijami** Magan, karvami, delalnimi pridolki in vinom.

Priloge svoje dobre zalozene zaloga h boljšim vsi vrste jastnega sadja in sadja, postev v olje, slanikar, rumen in potencek, direktne importirane najljubljene vrstne in klijalnega čaja, Jamstva ruma, konjaka, vsi vrste zdravilnega vina. Za slane posebne se pripravljamo salonski potrošelj v vrškah Kaiserol. Proti katara znano dobro upitajete slatice Emagelle in Constantiaquelle. Častiti duhovščaki pripravom vsake za cerkve vsi vrste in vrškosti.

Stalna stanja!

Tužna postrošnja!

Potnikom v Ameriko v predvarkih!

Najstarejša trdka za špediranje potnikov

ZWILCHENBART

BASEL (Švicca) Centralbahnpfatz št. 6

sprejema potnike za linijo čez Paris-Havre po najnižjih cenah: — vožnja na morju le 6 do 7 dni; odhod parobrodov redno vsako soboto. — Za večjo gotovost, da se potniki vkreajo, spremlja jih eden uradnikov do Havre. — Govori in piše se v vsi jeziki. Kdor hoče potovati, naj se pisмено obrne zanesljivo na nas in sprejel bodo brezplačno najboljša pojavnila. 136-36

POSOJILNICA V CELJU

v lastni hiši

Narodni dom

Posojilnica ura-
duje vsak dan od
9. do 12. ure do-
poldne razun ne-
delje in praznike.

POSOJILNICA V CELJU,
ki je bila leta 1881 s ne-
omejeno zavemo ustanovljena,
steje sedaj nad **4000** za-
drušnikov, kateri imajo vsaga
nad **20.000 K** vplačenih
deležev ter ima sedaj nad
6 1/2 milijona kron hranilnih
vlog in nad

330.000 kron
rezervnega zaklada.

Hranilne vloge sprejema od
vsakega, ako tudi ni član
zadruga ter jih obrestuje po

4 1/2 %

posojilnica plačuje

rentni davek

sama, ne da bi ga odtegnila
viagateljem. Posojila daje na
osebni ali hipotekarni kredit
proti **5 1/2 %** in **5 %** obre-
stovanju. 14 52-49